

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 79.772 van 2 april 1999
in de zaak A. 83.240/XII-1942.**

In zake : Thérèse MICHELS,
die woonplaats kiest bij
advocaat R. JESPERS,
kantoor houdende te DEURNE-ANTWERPEN,
Sint-Rochusstraat 59

tegen :

de stad BRUSSEL,
die woonplaats kiest bij
advocaat N. WEINSTOCK,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Defrélaan 19.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Thérèse MICHELS op 1 april 1999 heeft ingediend om bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van het besluit van 29 maart 1999 waarbij de burgemeester van de stad Brussel "elke samen-scholing, elke bijeenkomst, elke groepsgewijze verplaat-sing op de openbare weg van om het even welke partij in verband met de gebeurtenissen in Yougoslavië (verbiedt) vanaf dinsdag 30 maart 1999 te 00.00 uur en zolang huidig besluit niet gewijzigd wordt";

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoek-schrift, waarbij dezelfde verzoekende partij de vernie-tiging vordert van dezelfde beslissing;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 1 april 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 2 april 1999;

Gehoord het verslag van staatsraad
A. VANDENDRIESSCHE;

Gehoord de opmerkingen van verzoekster, van
advocaat R. JESPERS, die eveneens verschijnt voor
verzoekster, van burgemeester F. de DONNEA, en van
advocaat N. WEINSTOCK, die eveneens verschijnt voor de
verwerende partij;

Gehoord het andersluidend advies van eerste
auditeur F. DE BUEL;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI,
hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State,
gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak
kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Overwegende dat de verzoekende partij op 4
februari 1999, optredend voor "la ligue anti-imperialis-
te" bij de stad Brussel een aanvraag ingediend heeft om
op 3 april 1999 in de namiddag een "mars" te organiseren
naar het NAVO-hoofdkwartier te Brussel alwaar toespraken
zullen gehouden worden en enkele liederen gezongen; dat
de burgemeester van de stad Brussel op 26 februari 1999
die aanvraag geweigerd heeft; dat verzoekster op 12
maart 1999 om een onderhoud bij de burgemeester gevraagd
heeft om te discussiëren over de wijze waarop haar orga-
nisatie op 3 april 1999 zou kunnen betogen en dat zij op
23 maart 1999 zelf een alternatief voorstel heeft
gedaan; dat de verwerende partij op die brieven van de
verzoekende partij niet gereageerd heeft en dat zij,
naar zij betoogt, dan de voorzitter van de rechtbank te
Brussel heeft gevraagd haar alsnog toelating te geven de
betoging te houden; dat ter terechtzitting is gebleken
dat de zaak door de voorzitter van de rechtbank in
beraad genomen is en dat de raadsman van de verwerende

partij erkent dat het mogelijk is dat vandaag, 2 april 1999, over de zaak nog wordt beslist, in welk geval het niet uitgesloten mag worden geacht dat de verzoekende partij dan nog de toelating bekomt om te betogen; dat de burgemeester met de bestreden beslissing bij algemene maatregel vaststelt dat in de onmiddellijke toekomst met betrekking tot de problematiek in Joegoslavië geen machtiging tot betoging meer gegeven kan worden;

1.2. Overwegende dat het bestreden besluit overweegt "dat talrijke organisaties reeds hun intentie kenbaar gemaakt hebben om de komende dagen te betogen in verband met de gebeurtenissen in Yougoslavië", dat "ernstige incidenten zich reeds hebben voorgedaan in andere steden en de risico's voor confrontaties reëel zijn tussen betogers en tegenbetogers ten nadele van de plaatselijke bevolking en de openbare veiligheid" en dat "krachtens de artikelen 2.1 en 2.2 van het Algemeen Politiereglement alle samenscholingen, groepsgewijze verplaatsingen, iedere optocht verboden zijn, tenzij machtiging van de burgemeester";

2. Overwegende dat, met de sub 1.1. vermelde gegevens voor ogen, het verzoekschrift niet kan afgewezen worden, zoals de verwerende partij vraagt, wegens het niet bestaan van het vereiste belang en een moeilijk te herstellen ernstig nadeel bij de onderhavige vordering; dat indien volgens de verwerende partij de verzoekende partij na schorsing van het thans bestreden besluit nog altijd niet over een toelating tot betogen beschikt, het mogelijke en imminente optreden van de voorzitter van de rechtbank daarin verandering kan brengen, welke verandering dreigt zinledig te moeten blijven wanneer het bestreden besluit verder tenuitvoergelegd wordt omdat die individuele toelating dan nog altijd botst op het algemeen betogingsverbod dat het

thans bestreden reglement ten voordele van om het even welke partij bij het conflict instelt;

3. Overwegende dat de chronologie van de feiten, als hierboven uiteengezet, aantoonst dat de verzoekende partij voldoende alert gereageerd heeft door, wanneer zij de uitslag van haar vordering bij de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg gedwarsboomde zag door een nieuw besluit van de burgemeester, daarvan onmiddellijk de schorsing te vorderen volgens de procedure van hoogdringendheid; dat ook aangenomen wordt dat, indien de vereniging waarvoor zij staat als gevolg van het bestreden besluit op 3 april 1999 niet kan betogen, zij als woordvoester, die de oorspronkelijke machtiging aan de burgemeester heeft gevraagd, persoonlijk een moeilijk te herstellen ernstig nadeel ondergaat door de tenuitvoerlegging van dat besluit;

4. Overwegende dat de burgemeester een reglement aangenomen heeft waarbij hij, steunend op artikel 134, § 1, van de nieuwe gemeentewet en dus op de dreiging van een ernstige verstoring van de openbare rust of een andere onvoorziene gebeurtenis, in de plaats van de gemeenteraad een absoluut en onbeperkt geldend verbod, zo naar ruimte als naar tijd, invoert om op het grondgebied van de stad Brussel betogingen te houden die verband houden met de problematiek in Joegoslavië;

Overwegende dat het bestreden reglement verwijst naar "de intentie" van "talrijke organisaties" om te betogen "in verband met de gebeurtenissen in Yougoslavië", naar "ernstige incidenten (...) in andere steden" en naar risico's van botsing tussen betogers van verschillende gezindte; dat de verwerende partij ter terechtzitting ook nog verwijst naar informatie die zij in de uitoefening van haar politionele bevoegdheid verkregen heeft;

4.1. Overwegende dat de verzoekende partij in haar eerste middel uiteenzet dat de materiële motieven die aan het besluit ten grondslag liggen niet volstaan om de beslissing in rechte te dragen; dat zij de termen "ernstige incidenten" en "andere steden" vaag vindt en daarenboven, wat incidenten in België betreft, in geen enkel opzicht bewezen; dat zij het risico op troebelen niet gemotiveerd acht en dus als een loutere hypothese verwerpt; dat zij dan die motieven stelt tegenover de zeer algemene inhoud van het beschikkend gedeelte van het besluit en wijst op de bestaande disproportionaliteit;

4.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat de motieven van het bestreden besluit goed begrijpbaar zijn en dat het besluit ook in verhouding staat tot het gevaar dat men wil keren in die zin dat de beperking van het betogingsrecht beperkt is gebleven tot "samenscholingen op de openbare weg" zodat alle andere vormen "van politiek protest" toegelaten blijven;

4.3.1. Overwegende dat een politiereglement, uitgevaardigd om de openbare veiligheid en rust te handhaven en waarbij onvermijdelijk beperkingen worden gesteld aan de individuele vrijheden, slechts regelmatig is wanneer er een redelijk verband bestaat tussen het onheil dat men wil keren en de maatregel waartoe besloten wordt; dat bij die afweging ook rekening gehouden moet worden met de vraag of de concrete situatie waarmee het bestuur geconfronteerd is -te dezen het conflict in Joegoslavië- het uitvaardigen van een reglement noodzaakt dan wel of de mogelijke verstoring van orde en rust niet beter tegengegaan wordt met individuele beslissingen die geënt kunnen worden op concrete situaties;

4.3.2. Overwegende dat in dit geval voor groepen die sympathiseren met een van de partijen die betrokken

zijn in het conflict in Joegoslavië voor onbepaalde tijd een algemeen betogingsverbod op de openbare weg in de gehele stad wordt opgelegd; dat daarmee de burgemeester, die door artikel 133 van de nieuwe gemeentewet aangewezen is als de geëigende persoon om in concrete gevallen te zorgen voor de handhaving van de orde en rust in de gemeente, ontlast wordt van de verplichting om telkens er een aanvraag tot betogen ontvangen wordt, af te wegen of in dat concreet geval een machtiging verleend kan worden om van het principieel algemeen betogingsverbod, zoals dat in de stad Brussel op grond van het algemeen politiereglement lijkt te bestaan, af te wijken;

4.3.3. Overwegende dat de gegevens, voorgelegd in het administratief dossier en ter terechtzitting aangebracht door de verwerende partij, er grotendeels op gericht zijn aan te tonen dat in het kielzog van de betoging die de verzoekende partij -en de enkele personen die los van haar een verzoek hebben ingediend om te manifesteren- wenst te organiseren zich een aantal individuen bewegen die helemaal niet vredelievend zijn en die in de stad amok kunnen maken;

Overwegende dat die gegevens mogelijk voor de burgemeester van de stad Brussel, waar het hoofdkwartier gevestigd is van de NAVO die op dit ogenblik betrokken is in het conflict in Joegoslavië, wel kunnen volstaan om, maar dan wel in relatie gebracht met de hem voor die concrete aangelegenheid ter beschikking staande middelen van ordehandhaving, voor bepaalde betogingen de toelating te weigeren, dat zij mogelijk zelfs een grond kunnen opleveren om bij wege van reglement betogingen met bepaalde doelstellingen te verbieden in een aantal, wat de handhaving van de openbare rust betreft, gevoelige plaatsen in de stad en voor een beperkte tijd, maar dat in de huidige stand van de zaak niet aangetoond is dat zij een voldoende motief kunnen vormen voor een algemeen- en dus uiteraard op eerder algemeen opgevatte

motieven gesteund- reglement, zoals het bestredene er een is; dat het middel ernstig is;

5. Overwegende dat de voorwaarden voor het bevelen van de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van het bestreden besluit vervuld zijn,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Bevolen wordt de schorsing van het besluit van 29 maart 1999 waarbij de burgemeester van de stad Brussel "elke samensholing, elke bijeenkomst, elke groepsgewijze verplaatsing op de openbare weg van om het even welke partij in verband met de gebeurtenissen in Yougoslavië (verbiedt) vanaf dinsdag 30 maart 1999 te 00.00 uur en zolang huidig besluit niet gewijzigd wordt".

Artikel 2.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Artikel 3.

Dit arrest is onmiddellijk uitvoerbaar.

De kennisgeving aan de partijen zal gebeuren per telefax; zij geldt als kennisgeving in de zin van artikel 15 bis en 15ter van het koninklijk besluit van 5 december 1991 betreffende de procedureregeling in kort geding.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op 2 april 1900 negenennegentig, door :

de HH. A. VANDENDRIESSCHE,	wnd. kamervoorzitter,
	staatsraad,
W. GEURTS,	toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

W. GEURTS.

A. VANDENDRIESSCHE.